

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Ludmily Valentové a JUDr. Jakuba Camrdy v právní věci žalobkyně: **G. M. G.,** zastoupená Mgr. Karlem Musílkem, advokátem se sídlem El. Krásnohorské 19, Opava, proti žalované: **Vězeňská služba České republiky, Věznice a ústav pro výkon zabezpečovací detence Opava,** Krnovská 68, Opava, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 4. 8. 2011, č. j. 22 A 124/2011 - 4,

takto:

I. Kasační stížnost se zamítá.

II. Žalované se náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

III. Odměna advokáta Mgr. Karla Musílka se určuje částkou 7200 Kč. Tato částka bude vyplacena k rukám advokáta z účtu Nejvyššího správního soudu do šedesáti dnů od právní moci rozhodnutí.

Odůvodnění:

V záhlaví označeným usnesením Krajský soud v Ostravě (dále jen „krajský soud“) odmítl návrh žalobkyně (dále „stěžovatelka“) ve věci žaloby proti rozhodnutí lékaře žalované o ukončení pracovní neschopnosti dne 25. 5. 2011.

V odůvodnění usnesení krajský soud uvedl, že rozhodnutí lékaře o ukončení dočasné pracovní neschopnosti podle § 78 odst. 2 písm. a) 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení, je vyloučeno ze soudního přezkoumávání a žaloba je

tudíž proti němu dle § 68 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s“) nepřípustná. Proto krajský soud žalobu odmítl.

Usnesení krajského soudu napadla stěžovatelka včasnou kasační stížností. V ní namítala, že rozhodnutí krajského soudu je nezákonné. Stěžovatelka vyjádřila nesouhlas s odůvodněním usnesení a trvala na tom, že se jedná o faktické rozhodnutí soudně přezkoumatelné. Uvedeným postupem soudu byla stěžovatelka, jak tvrdí, zkrácena na svých subjektivních právech, zejména právu na spravedlivý proces. V podání ze dne 18. 8. 2011 stěžovatelka zároveň krajskému soudu navrhla, aby ji soud osvobodil od soudních poplatků a aby jí ustanovil zástupce z řad advokátů.

Usnesením ze dne 30. 9. 2011, č. j. 22 A 124/2011 – 16, byl krajským soudem stěžovatelce ustanoven pro řízení o kasační stížnosti advokát Mgr. Karel Musílek. Ten následně kasační stížnost doplnil a uvedl, že předmětnou žalobou chtěla stěžovatelka dosáhnout stavu, kdy nesprávným rozhodnutím vězeňského lékaře o ukončení pracovní neschopnosti v den operačního zákroku v ústavu zdravotnické péče jí byla způsobena škoda nepřiznáním nemocenského pojištění. Stěžovatelka je přesvědčena, že přezkoumání tohoto rozhodnutí není vyloučeno ze soudního přezkumu. Vzhledem k uvedeným skutečnostem ustanovený zástupce stěžovatelky navrhl, aby Nejvyšší správní soud usnesení krajského soudu zrušil a věc mu vrátil k dalšímu řízení.

Žalovaná se ke kasační stížnosti ve stanované lhůtě nevyjádřila; k výzvě Nejvyššího správního soudu poté uvedla, že v posuzované věci nebyl vydán žádný správní akt. Z vyjádření lékaře – vedoucího zdravotnického střediska věznice vyplývá, že dočasná neschopnost byla ukončena ke dni 25. 5. 2011, kdy zdravotní stav stěžovatelky nevyžadoval další trvání dočasné pracovní neschopnosti.

Nejvyšší správní soud předesílá, že v posuzovaném případě stěžovatelka kasační stížností napadla usnesení krajského soudu o odmítnutí návrhu. Takovou kasační stížnost lze opřít pouze o důvody nezákonnosti tohoto rozhodnutí dle § 103 odst. 1 písm. e) s. ř. s. [viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 4. 2005, č. j. 3 Azs 33/2004 - 98, publikovaný pod č. 625/2005 Sb. NSS]. Pod tento důvod spadá i případ, kdy vada řízení před soudem měla nebo mohla mít za následek vydání nezákonného rozhodnutí o odmítnutí návrhu (viz též rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 12. 2005, č. j. 6 As 4/2004 - 53, dostupný na www.nssoud.cz).

Jelikož v projednávané věci kasační stížnost nesměřuje proti meritornímu rozhodnutí, nepřísluší ani Nejvyššímu správnímu soudu zabývat se věcí in meritum, tj. zákonností napadeného výsledku činnosti žalované. Předmětem posouzení Nejvyššího správního soudu v daném řízení tak může být toliko otázka, zda krajský soud postupoval správně, když žalobu stěžovatelky podle § 46 odst. 1 písm. d) s. ř. s. odmítl, přitom dospěl k závěru, že směřovala proti úkonu žalované, který je dle § 70 písm. a) s. ř. s. ze soudního přezkoumání vyloučen, neboť není rozhodnutím ve smyslu § 65 odst. 1 s. ř. s.

Nejvyšší správní soud dospěl k závěru, že kasační stížnost není důvodná.

Z obsahu žaloby stěžovatelky bylo zřejmé, že tato brojila proti rozhodnutí lékaře Věznice Opava MUDr. V. M., který, jak tvrdila stěžovatelka, ukončil pracovní neschopnost dne 25. 5. 2011, ačkoliv si byl vědom faktu, že stěžovatelka práce schopná není a čeká ji další zákrok, který byl proveden dne 14. 6. 2011. Stěžovatelka tvrdí, že měla zůstat v pracovní neschopnosti minimálně do 14. 6. 2011, vzhledem k rekonvalescenci však minimálně o 2 týdny déle, tedy do 28. 6. 2011.

V projednávané věci stěžovatelka žalobními i kasačními námitkami brojí proti postupu ošetřujícího lékaře žalované, který ji dle jejího názoru uschopnil dříve, než vyžadoval aktuální zdravotní stav. Podstatou sporu je tedy nesouhlas stěžovatelky s datem ukončení její pracovní neschopnosti, resp. s jejím zdravotním stavem a následným zařazením do běžného režimu věznice.

Dle § 46 odst. 1) písm. d) s. ř. s., nestanoví-li tento zákon jinak, soud usnesením odmítne návrh, jestliže je návrh podle tohoto zákona nepřípustný.

Dle § 68 písm. e) s. ř. s. je žaloba je nepřípustná také tehdy, domáhá-li se přezkoumání rozhodnutí, které je z přezkoumání podle tohoto nebo zvláštního zákona vyloučeno.

Zákon č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění, zavádí v oblasti nemocenského pojištění kompetenční výluku ze soudního přezkumu pro rozhodnutí, která se týkají zdravotního stavu. Dle ust. § 158 písm. b) citovaného zákona jsou ze soudního přezkumu vyloučena rozhodnutí o ukončení nebo neuznání dočasné pracovní neschopnosti nebo potřeby ošetřování člena domácnosti orgánem nemocenského pojištění.

V projednávané věci považuje zdejší soud za vhodné připomenout, že ustanovení § 158 zákona o nemocenském pojištění koresponduje s obecnou zásadou uplatňovanou ve správním soudnictví, dle které „*soudy nejsou povolány přezkoumávat samostatně výroky ve věcech zdravotního stavu a pracovní schopnosti - tato zásada plyne jednak z obecné úpravy obsažené v § 70 písm. d) s. ř. s. (úkony závisející výlučně na posouzení zdravotního stavu osob, pokud samy o sobě neznamenají právní překážku výkonu povolání, jsou vyloučeny ze soudního přezkumu), jednak z úprav předpisů o sociálním zabezpečení, které tento princip respektují a otázky zdravotního stavu činí předmětem pozornosti soudů až v okamžiku, kdy je přezkoumáváno rozhodnutí správního orgánu o dávkových nárocích - i tehdy se však vždy jedná o otázku odbornou, k níž si soud musí z hlediska skutkového, aby ji mohl postavit najisto, povolat znalce, a to buď v rámci obecných norem procesních platných pro řízení před soudem, anebo, v případě přezkumu rozhodnutí o dávkách důchodového pojištění, lze užít posudku komise Ministerstva práce a sociálních věcí.*“ (viz. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 6. 2006, č. j. 6 Ads 41/2005 - 24 přist. na www.nssoud.cz).

S ohledem na výše uvedené lze dospět k závěru, že rozhodnutí lékaře o ukončení dočasné pracovní neschopnosti přezkumu ve správním soudnictví nepodléhá, neboť na tato rozhodnutí se výslovně vztahuje kompetenční výluka upravená v § 158 zákona o nemocenském pojištění.

Jak vyplývá z napadeného usnesení krajského soudu, krajský soud žalobu proti rozhodnutí lékaře ukončit pracovní neschopnost stěžovatelky odmítl s poukazem na ust. § 78 odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení. Dle uvedeného ustanovení jsou ze soudního přezkumu vyloučena rozhodnutí o ukončení dočasné pracovní neschopnosti; soud přezkoumá takové rozhodnutí jen při rozhodování o žalobě proti rozhodnutí o odnětí dávky nemocenského pojištění. Jelikož však uvedené ustanovení bylo ke dni 31. 12. 2008 zrušeno, měl v dané věci krajský soud správně aplikovat výše cit. ust. § 158 písm. b) zákona č. 187/2006 Sb., o nemocenském pojištění. Nejvyšší správní soud se tedy zabýval tím, zda je uvedené pochybení povinen zohlednit nad rámec kasační stížnosti z úřední povinnosti. Při řešení této otázky vycházel z usnesení rozšířeného senátu ze dne 28. 7. 2009, č. j. 8 Afs 51/2007 - 87 (www.nssoud.cz), z něhož vyplývá závěr, že *„Soud ve správním soudnictví vždy v posuzované věci zkoumá, zda právní předpis nebo jeho ustanovení, která byla použita, na věc skutečně dopadají.“ „Použití právního předpisu nebo jeho ustanovení, která na věc nedopadají, je důvodem zrušení přezkoumávaného rozhodnutí správního orgánu (rozsudku krajského soudu), mohlo-li mít za následek nesprávné posouzení pro věc rozhodujících skutkových či právních otázek obsažených v námitkách. Soud nezruší takové rozhodnutí, u něhož je možné bez rozsáhlejšího doplňování řízení dospět k závěru, že i přes užití práva, které na věc nedopadá, by výsledek řízení při užití odpovídajícího práva byl týž.“* Nejvyšší správní soud je toho názoru, že závěry rozšířeného senátu dopadají i na nyní souzenou věc. Přestože se krajský soud při svém rozhodování dopustil pochybení spočívajícího v aplikaci nesprávného právního předpisu, zmíněné pochybení se nijak nedotklo práv stěžovatelky, neboť znění ust. § 78 odst. 2 písm. a) zákona č. 582/1991 Sb., o organizaci a provádění sociálního zabezpečení odpovídalo svým obsahem rozhodnému znění ust. § 158 písm. b) zákona o nemocenském pojištění. Krajský soud by tedy dospěl ke stejnému závěru o odmítnutí žaloby z důvodu její nepřípustnosti.

Nejvyšší správní soud neshledal kasační stížnost důvodnou, a proto ji dle ust. § 110 odst. 1 s. ř. s. zamítl.

O nákladech řízení Nejvyšší správní soud rozhodl v souladu s § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. Žalovaná měla ve věci úspěch, příslušelo by jí tedy právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti, tyto jí však nad rámec její běžné úřední činnosti nevznikly.

Stěžovatelce byl pro řízení o kasační stížnosti ustanoven zástupce z řad advokátů, v takovém případě platí náklady zastoupení stát. Ustanovenému zástupci stěžovatelky byla přiznána odměna a náhrada hotových výdajů v částce 7200 Kč [3 úkony právní služby po 2100 Kč podle § 11 odst. 1 písm. b) a d) ve spojení s § 9 odst. 3 písm. f) a § 7 bodem 5 vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v účinném znění], dále tři režijní paušály po 300 Kč podle § 13 odst. 3 advokátního tarifu].

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 23. srpna 2012

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu